

Εισαγωγή

Στην θητεία μας ως Δημοτική Αρχή, συνειδητοποιήσαμε ότι η **Στρατηγική για τη ΒΑΑ μπορεί να αποτελέσει το μεγαλύτερο στρατηγικό και χρηματοδοτικό εργαλείο** για να υλοποιήσουμε σημαντικά έργα μακροπρόθεσμης στρατηγικής που θα διαμορφώσουν την εικόνα και την πορεία του δήμου για τις επόμενες δεκαετίες.

Συντάξαμε, λοιπόν, την 1^η ολοκληρωμένη στρατηγική στην περιφέρεια Ηπείρου, μιας και επί της θητείας μας, ο Δήμος Ιωαννιτών ήταν ο μοναδικός δικαιούχος αυτής της παρέμβασης.

Στο πλαίσιο της 1^{ης} ΒΑΑ, όπως εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2017 από την Περιφέρεια Ηπείρου, επιλέξαμε ως **«σκληρό πυρήνα»** τόσο του οράματος της ΒΑΑ όσο των δράσεων που το συμπληρώνουν, το αστικό παραλίμνιο μέτωπο και την ευρύτερη παραλίμνια περιοχή.

Προτάθηκε λοιπόν, μια συνολική αναμόρφωση, ανάπλαση και περιβαλλοντική αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος της πόλης με όραμα τη διαμόρφωση μιας νέας αστικής ταυτότητας με άξονες:

1. Άξονας πρώτος, περιβάλλον:
 - προτάθηκε μια παρέμβαση στο αστικό παραλίμνιο μέτωπο με έργα όπως:
 - Η **«Ανάδειξη παραλίμνιας περιοχής με τη δημιουργία περιπατητικής και ποδηλατικής διαδρομής»** εισάγοντας το ποδήλατο στην ατζέντα της συζήτησης ως προτεραιότητα για τη βιώσιμη κινητικότητα
 - Η **«Περιβαλλοντική αποκατάσταση και ανάδειξη του αστικού παραλίμνιου μετώπου»** ανοίγοντας τη συζήτηση για ένα νέο παραλίμνιο μέτωπο χωρίς κρηπιδότοιχους και μπαζωμένα όρια
 - Η **«Ενσωμάτωση των στρατιωτικών φυλακών στον αστικό ιστό»** δημιουργώντας νέες συνθήκες πρόσβασης και επαφής της πόλης με την Λίμνη
2. Άξονας δεύτερος, ανάδειξη των αστικών τοπόσημων με έργα όπως:
 - Την **«Ανάδειξη - ανάπλαση πάρκου Λιθαρίτσια»**
 - **«Ανάπλαση - ανάδειξη πλατείας Πύρρου»** και
 - **«Ανάπλαση ιστορικής περιοχής Σιαράβα»**
3. Άξονας τρίτος, Πολιτισμός:
 - Το έργο τον τίτλο που προτείναμε **«Πάρκο Πολιτισμού - Κάστρο»** ακόμα και σήμερα αποτελεί αιχμή του πολιτιστικού έργου που έχει να παρουσιάσει ο Δήμος και συνεχίζεται αποδεικνύοντας τη σημασία για την πόλη μας.
 - **«Δράσεις αποκατάστασης των Οθωμανικών Λουτρών»**
 - **«Ανάδειξη και προστασία Δημοτικού Μουσείου Ιωαννίνων** (χώρος «Τζαμί Ασλάν Πασά») της ΒΑ Ακρόπολης»
 - **«Ανάδειξη της Οθωμανικής Βιβλιοθήκης»**

Επίσης, προτείναμε και σχεδιάσαμε έργα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας και την αποφόρτιση του μητροπολιτικού κέντρου, όπως:

- Τον **«Οδικόάξονα Πανηπειρωτικό Στάδιο - κόμβος Βογιάνου: Ολοκλήρωση οδικού δακτυλίου πόλης»**

Τέλος, διαρκής επιδίωξη μας ήταν να ζούμε σε μια πόλη **κοινωνικά δίκαιη** και **συμπεριληπτική**, για αυτό και προτάθηκαν και μια σειρά από δράσεις μέριμνας και άρσης του κοινωνικού αποκλεισμού για τις πιο ευάλωτες μονάδες του πληθυσμού, όπως:

- Η «**Δημιουργία "Κέντρου για το Παιδί"**» στο παρηκμασμένο παλαιό άσυλο Ανιάτων
- Προγράμματα «**απασχόλησης ανέργων με υψηλά τυπικά προσόντα**» και δράσεις για την «**Ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας**»

Με μεγάλη μας χαρά, βλέπουμε σήμερα αρκετά από τα εν λόγω έργα να συμπεριλαμβάνονται και να παραμένουν στον στρατηγικό αστικό σχεδιασμό, ενώ με μεγάλη προσοχή παρατηρούμε τα νέα έργα που προτείνονται.

Παρατηρήσεις

1. Ποιότητα δεδομένων

Στο Παραδοτέο που αφορά την ανάλυση της Περιοχής Παρέμβασης, έχουν χρησιμοποιηθεί απογραφικά δεδομένα του 2001 και του 2011, με κύρια πηγή την ΕΛ.ΣΤΑΤ. Θεωρούμε πως πρόκειται για ανακριβή δεδομένα, τα οποία δεν αντιπροσωπεύουν πλέον την υφιστάμενη κατάσταση. Σε αυτή την κατεύθυνση, προτείνουμε να χρησιμοποιηθούν τα πιο πρόσφατα δεδομένα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και αν είναι δυνατό, να αναζητηθούν τα δεδομένα του 2021.

2. Αποτίμηση προηγούμενης Στρατηγικής ΒΑΑ

Θα περίμενε κανείς, ότι για να συνταχθεί η «επικαιροποίηση» της Στρατηγικής ΒΑΑ θα έπρεπε να προηγηθεί μια ολοκληρωμένη αποτίμηση της προηγούμενης ΒΑΑ (2017) με αναφορά στην πορεία υλοποίησης και στα αποτελέσματα των έργων στο Δήμο και στους πολίτες με την κατάλληλη χρήση δεικτών εκροής και αποτελέσματος καθώς και απλά γραφήματα για να είναι κατανοητά από όλους.

Επι αυτής της αξιολόγησης, θα έπρεπε να είχε προηγηθεί μία διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς και την Περιφέρεια Ηπείρου (κύρια χρηματοδοτούσα αρχή μέσω του Ε.Π. Ηπείρου), ώστε να αποτιμηθεί η πορεία και να σχεδιαστούν με ασφάλεια τα επόμενα βήματα-δράσεις-έργα, πατώντας στο σταθερό έδαφος της αξιολόγησης των ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών.

Αντ' αυτού, επιχειρείται μια σύντομη (οριακά πρόχειρη) παρουσίαση των προηγούμενων έργων με σύντομη αναφορά σε ποια ολοκληρώθηκαν, ποια δεν υλοποιήθηκαν και ποια βρίσκονται σε εξέλιξη.

Πιστεύουμε, πως αυτό δεν είναι αρκετό και προτείνουμε **άμεση** και επιστημονικά τεκμηριωμένη αποτίμηση της προηγούμενης ΒΑΑ, πριν προχωρήσουμε σε έγκριση του νέου σχεδίου.

Σε αυτό συνηγορεί και SWOTANALYSIS που επιχειρείται και στην οποία ρητώς αναφέρεται ως ΑΠΕΙΛΗ η «*Κακή χρήση των πόρων από την Ε.Ε.*».

3. Κριτήρια επιλογής έργων ΒΑΑ

Η επιλογή των έργων δεν έχει γίνει με συγκεκριμένα κριτήρια, ώστε οι κοινωνικοί εταίροι του έργου να μπορούν να αντιληφθούν τη σημασία τους και να προτεραιοποιήσουν τον σχεδιασμό, ωρίμανση και την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων.

Σε αυτή την κατεύθυνση, ζητάμε την άμεση επανα-αξιολόγηση των προτεινόμενων έργων και δράσεων και προς αυτή την κατεύθυνση, προτείνουμε μια σειρά κριτηρίων, τα οποία πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να προκύψει μια βαθμολογία κάθε έργου. Για την υποστήριξη αυτής της διαδικασίας, προτείνουμε μια

σειρά δεικτών και κριτηρίων που μπορούν να ενισχύσουν την εργασία αυτή και θα είμαστε στη διάθεσή σας να υποστηρίξουμε αυτή τη διαδικασία.

Προτείνεται για κάθε παρέμβαση, πρέπει να δίνονται τεκμηριωμένα στοιχεία για, τουλάχιστον, τα ακόλουθα ζητήματα:

- Δικαιούχος, Κύριος και Φορέας λειτουργίας και συντήρησης του ενισχυόμενου έργου
- Συνοπτική περιγραφή πράξης/ φυσικού αντικείμενου και ανάλυση σε τυχόν υποέργα
- Προϋπολογισμός πράξης και ανάλυση ανά υποέργο
- Ωφελούμενοι/ομάδες στόχοι
- Σκοπιμότητα – Αναγκαιότητα και Συμβατότητα ή Συνέργεια με ειδικές στρατηγικές / προγράμματα και άλλες πολιτικές του Δήμου και της Περιφέρειας Ηπείρου
- Ειδικός Στόχος που καλύπτεται και Πεδίο Παρέμβασης της ΒΑΑ και του Ε.Π. ΗΠΕΙΡΟΣ
- Άλλη πιθανή πηγή χρηματοδότησης της Δράσης (πλην του Ε.Π. ΗΠΕΙΡΟΣ)
- Δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων των παρεμβάσεων
- Συμπληρωματικότητα με άλλες Παρεμβάσεις του Σχεδίου
- Τρόπος ανάθεσης / εκτέλεσης των έργων και των υποέργων
- Τεκμηρίωση της Διασφάλισης Λειτουργίας
- Στοιχεία ωριμότητας της παρέμβασης
- Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης
- Φορείς σχεδιασμού και υλοποίησης – Συμμετοχικός σχεδιασμός

Προς αυτή την κατεύθυνση και ενδεικτικά (και όχι εξαντλητικά) προτείνονται τα κάτωθι κριτήρια αξιολόγησης των έργων-δράσεων που προτείνονται στο Σχέδιο της αναθεωρημένης στρατηγική ΒΑΑ:

Ομάδα κριτηρίων	Κριτήριο	Εξειδίκευση	Αιτιολόγηση / Παρατηρήσεις
Επιλεξιμότητα Στρατηγικής ΒΑΑ	Ολοκληρωμένος χαρακτήρας	Εξετάζεται εάν αξιοποιούνται οι θεματικοί στόχοι του Ε.Π. 'ΗΠΕΙΡΟΣ 2021 – 2027	Προτείνονται τουλάχιστον δύο (2) για να είναι επιλέξιμη η Στρατηγική
		Εξετάζεται εάν αξιοποιούνται οι ΑΠ/Ειδικές προτεραιότητες του Ε.Π. 'ΗΠΕΙΡΟΣ 2021 – 2027	Προτείνονται τουλάχιστον τέσσερις (4) για να είναι επιλέξιμη η Στρατηγική
Προϋπολογισμός	Προϋπολογισμός τεχνικών μελετών	Εξετάζεται εάν ο προϋπολογισμός των τεχνικών μελετών ωριμότητας των προτεινόμενων πράξεων για ένταξη στο Ε.Π. ΗΠΕΙΡΟΥ 2021 – 2027 είναι εντός του 10% της αιτούμενης δημόσιας δαπάνης και εάν αφορά έργα που θα υλοποιηθούν εντός του πλαισίου της Στρατηγικής ΒΑΑ	Στις περιπτώσεις που αιτείται Π/Υ για τεχνικές μελέτες ωριμότητας τεκμηριώνεται ότι αφορά έργα που θα υλοποιηθούν εντός της Στρατηγικής ΒΑΑ και του χρονοδιαγράμματός της; Το ΝΑΙ προτείνεται να δίνεται και στην περίπτωση μη ύπαρξης τεχνικών μελετών" αλλά προτείνεται να συνοδεύεται η πρόταση από δελτίο ωρίμανσης με κόστος και χρονοδιάγραμμα ανά βήμα
	Ρεαλιστικότητα χρηματοδότησης	Εξετάζεται το ποσοστό προϋπολογισμού των πράξεων με έγκριση χρηματοδότησης και όσων προτείνονται για χρηματοδότηση από το Ε.Π. Ηπείρου Για όσα έργα δεν υπάρχουν εγκεκριμένες πηγές χρηματοδότησης θα πρέπει να σημειώνουν μικρή βαθμολογία	
	Χρήση πόρων	Εξετάζεται αν υπάρχει ικανοποιητική σχέση μεταξύ ΕΚΤ+/ΕΤΠΑ για τους πόρους	Η στήριξη που στοχεύει σε αστικές περιοχές θα πρέπει

Ομάδα κριτηρίων	Κριτήριο	Εξειδίκευση	Αιτιολόγηση / Παρατηρήσεις
		που προέρχονται από το Ε.Π. Ηπείρου αλλά και άλλα, κυρίως τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα.	να μπορεί να ωφεληθεί από πολυταμειακή προσέγγιση (στήριξη από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ+, το ΕΤΘΑΥ και το ΕΓΤΑΑ). Προτείνεται, τα έργα που αξιοποιούν πόρους του ΕΚΤ και των άλλων ταμείων να αξιολογούνται με θετικό κριτήριο επιλογής
	Χρηματοδότηση ενεργειακών έργων και έργων ενεργειακής αναβάθμισης	Ο συνδυασμός πηγών χρηματοδότησης δεν αποσκοπεί μόνο στην αποδοτική χρήση των πόρων αλλά και στον εντοπισμό των αναγκαίων πόρων και στη διοχέτευσή τους σε έργα κατάλληλα για την αντιμετώπιση των κρίσιμων ζητημάτων πολιτικής. Για παράδειγμα, η ενεργειακή απόδοση των κτιρίων θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί μέσω επιχορηγήσεων, αλλά, επειδή τα έργα αυτά εμφανίζουν δυνατότητες δημιουργίας εσόδων ή μείωσης εξόδων, είναι καταρχήν φιλικό να χρηματοδοτούνται με χρηματοοικονομικά μέσα και με χρήση ανανεώσιμων κεφαλαίων.	Το ίδιο δύναται να ισχύει και για άλλες κατηγορίες έργων (π.χ. διαχείριση στερεών αποβλήτων, έργα ύδρευσης-αποχέτευσης κτλ)
Ωριμότητα	Ο βαθμός ωριμότητας είναι κρίσιμο κριτήριο προτεραιοποίησης έργων	Εξετάζονται: α) εάν περιλαμβάνονται όλα τα επιμέρους στάδια ωρίμανσης -αδειοδοτήσεων - υλοποίησης των πράξεων/ έργων β) ο βαθμός ωριμότητας των προτεινόμενων πράξεων/ έργων.	Η αξιολόγηση προτείνεται να είναι συγκριτική
	Στάδιο εξέλιξης άλλων διοικητικών ενεργειών των πράξεων	Προτείνεται να εξετάζεται, τουλάχιστον για τις πράξεις που προτείνονται για ένταξη στο Ε.Π. ΗΠΕΙΡΟΥ, ο βαθμός προόδου συγκεκριμένων διοικητικών ή άλλων ενεργειών, οι οποίες είναι απαραίτητες για την υλοποίηση κάθε προτεινόμενης πράξης. Οι ενέργειες αυτές μπορεί να αφορούν είτε σε ενέργειες του φορέα υλοποίησης της πράξης ή σε ενέργειες τρίτων. Η αξιολόγηση προτείνεται να διενεργείται ανά πράξη	Η προτεραιοποίηση προτείνεται να είναι συγκριτική. Προτείνονται επίσης, οι κάτωθι βαθμοί ωριμότητας: <u>Υψηλός βαθμός προόδου:</u> Έχουν ληφθεί όλες οι απαιτούμενες εγκρίσεις, ανά είδος πράξης. <u>Μεσαίος βαθμός προόδου:</u> Έχουν ξεκινήσει οι ενέργειες για όλες τις απαιτούμενες εγκρίσεις και έχουν ληφθεί ορισμένες από αυτές. <u>Χαμηλός βαθμός προόδου:</u> Δεν έχουν ξεκινήσει οι ενέργειες για όλες τις απαιτούμενες εγκρίσεις ή/και δεν έχει ληφθεί καμία έγκριση.
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης	Περίοδος υλοποίησης	Εξετάζεται εάν η περίοδος υλοποίησης των προτεινόμενων πράξεων για ένταξη στο Ε.Π. ΗΠΕΙΡΟΥ 2021 – 2027 εμπίπτει εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του προγράμματος	Το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των πράξεων που προτείνονται για ένταξη στο ΠΕΠ είναι εντός της περιόδου επιλεξιμότητας του ΕΣΠΑ 2021-2027; Προτείνεται ειδικότερη εξέταση για έργα που δεν έχουν υψηλό βαθμό ωριμότητας
Τεκμηρίωση ανάγκης υλοποίησης έργου	Τα προβλήματα και οι ανάγκες είναι επαρκώς τεκμηριωμένα	Εξετάζεται η ποσοτική και ποιοτική τεκμηρίωση κάθε προβλήματος και ανάγκης για την περιοχή παρέμβασης.	Είναι πλήρης η ποσοτική και ποιοτική ανάλυση της περιοχής παρέμβασης ως

Ομάδα κριτηρίων	Κριτήριο	Εξειδίκευση	Αιτιολόγηση / Παρατηρήσεις
		Τα ποσοτικά δεδομένα εξετάζονται ως προς την επικαιρότητά τους, την εγκυρότητα των πηγών τους, την αξιοπιστία της μεθοδολογίας συγκέντρωσής τους και την καταλληλότητα της χωρικής κλίμακας που αφορούν. Η ποιοτική τεκμηρίωση εξετάζεται ως προς την σύνδεση με τις προβλέψεις εθνικών, περιφερειακών και τοπικών στρατηγικών και πολιτικών	προς την κατηγορία περιοχής που επιλέγεται; Τα δεδομένα είναι επίκαιρα, έγκυρα, αξιόπιστα; Τα δεδομένα αφορούν το κατάλληλο χωρικό επίπεδο; Έχουν αναγνωριστεί τα κυριότερα προβλήματα και ανάγκες βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας; Τα προβλήματα είναι συναφή ως προς τις ανάγκες που προσδιορίζονται; Η τεκμηρίωση βασίζεται στις παραπάνω αναλύσεις;
Αντιμέτωπη κρίσιμων ζητημάτων και επίτευξη μετρήσιμων αποτελεσμάτων	Η στρατηγική είναι κατάλληλη για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και την επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων	Εξετάζεται εάν η στρατηγική ανταποκρίνεται στις ανάγκες και οδηγεί με λογική συνέπεια στην επίτευξη των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων	Υπάρχει σαφής και λογική σύνδεση μεταξύ προβλημάτων, αναγκών, στόχων, πράξεων, εκρών και αποτελεσμάτων; Είναι αρκούντως εξειδικευμένοι οι ειδικοί στόχοι; Είναι κατάλληλα τα αποτελέσματα ως προς τις ανάγκες και την ποσοτική ανάλυση της περιοχής; Οι εκροές συνεισφέρουν στην επίτευξη των αποτελεσμάτων;
Πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα	Η στρατηγική έχει πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα για την περιοχή παρέμβασης	Εξετάζεται εάν η στρατηγική περιλαμβάνει πράξεις συναφείς με τη Στρατηγική της RIS3 και εάν περιλαμβάνει πράξεις συναφείς με τη Στρατηγική της ΟΧΕ τουρισμού-πολιτισμού πολιτισμού ή/και το Στρατηγικό & Επιχειρησιακό Σχέδιο Τουρισμού Εξετάζεται η συνεργεία και συμφωνία με δράσεις των στρατηγικών που έχουν ληφθεί υπόψη στη ΒΑΑ	Προτείνεται να ληφθεί υπόψη ο Π.Υ. κάθε δράσης που σχετίζεται με προτεινόμενες δράσεις στον στρατηγικό σχεδιασμό του Δήμου και αν είναι δυνατό και της Περιφέρειας Ηπείρου
Διασπορά δράσεων και διάχυση αποτελεσμάτων	Διασπορά δράσεων και διάχυση αποτελεσμάτων	Εξετάζεται ο βαθμός διασποράς των δράσεων σε σχέση με το μέγεθος της περιοχής παρέμβασης και ο βαθμός διάχυσης των αποτελεσμάτων στο σύνολο του χώρου της περιοχής παρέμβασης	Σημαντικό κριτήριο εδώ είναι η «γεωγραφική κάλυψη» των προτεινόμενων έργων. Προτείνεται να αποτυπωθεί σε «%» ή με άλλο, χαρτογραφικό εργαλείο (GIS) η εξάπλωση των έργων στην περιοχή παρέμβασης, ώστε να εξασφαλιστεί η ίση και δίκαιη κατανομή των έργων.
Δείκτες παρακολούθησης	Έχουν τεθεί ποιοτικοί δείκτες για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των έργων της ΒΑΑ	Εξετάζεται εάν οι δείκτες εκρών και αποτελέσματος είναι α) σαφείς, β) επαρκώς και αξιόπιστα ποσοτικοποιημένοι γ) διαθέσιμοι, δ) κατάλληλοι ως προς της στρατηγική και τη χρηματοδότηση και ε) με ρεαλιστικές τιμές-στόχου	Προτείνεται να επιλεγεί κατάλληλο σετ ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών και κάθε προτεινόμενο έργο να αξιολογείται έναντι αυτών. Κρίσιμο είναι να εξεταστεί αν τιμές στόχοι μπορούν να επιτευχθούν εντός του χρονοδιαγράμματος

Ομάδα κριτηρίων	Κριτήριο	Εξειδίκευση	Αιτιολόγηση / Παρατηρήσεις
			υλοποίησης
Συμμετοχικός σχεδιασμός, υλοποίηση και διακυβέρνηση	Η Στρατηγική και τα προτεινόμενα έργα δεν πρέπει να περιορίζεται ούτε να εξαντλείται σε παρεμβάσεις αρμοδιότητας των Δήμων αλλά θα πρέπει να απαντά στις προκλήσεις και αφορά στο σύνολο των πολιτών και των φορέων της περιοχής παρέμβασης.	Υπό αυτή την έννοια ισχυρή είναι η σύσταση για συγκρότηση εταιρικού σχήματος χωρίς αποκλεισμούς με τη συμμετοχή φορέων που εμπλέκονται σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής της στρατηγικής (εκπόνηση, υλοποίηση και αξιολόγηση εφαρμογής της).	Προτείνεται να παίρνουν προτεραιότητα έργα και δράσεις, τα οποία είναι σχεδιασμένα και δύναται να υλοποιηθούν με διαδικασίες συμμετοχικού σχεδιασμού
Κριτήρια ενσωμάτωσης οριζόντιων πολιτικών	Συμβολή στην προαγωγή της ισότητας ανδρών και γυναικών και της μη διάκρισης	Εξετάζεται εάν η προτεινόμενη πράξη προασπίζει την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και αποτρέπει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλής, εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, γενετήσιου προσανατολισμού.	
	Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία	Έχουν τηρηθεί οι αντίστοιχοι κανόνες μέχρι τη χρονική στιγμή της αίτησης χρηματοδότησης εφόσον ανταποκρίνονται στο φυσικό αντικείμενο της πράξης (βλ. Φύλλο ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΜΕΑ)	Προτείνεται να υιοθετηθούν οι Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα ¹ για έργα δημόσιου. Θα πρέπει να ελέγχονται τα κριτήρια που προτείνονται σε αυτόν Σε περίπτωση μη εξασφάλισης όλων των κριτηρίων που θα τεθούν, το έργο-δράση θα πρέπει να απορρίπτεται εξαρχής
	Πρόσβαση στις μεταφορές	Σε περίπτωση έργου που ενέχει χαρακτήρα που εμπίπτει στις αρχές της «Βιώσιμης Κινητικότητας» θα πρέπει να εξετάζεται η εξασφάλιση διευκόλυνσης και πρόσβασης ΑμεΑ	
	Πρόσβαση στις υπηρεσίες	Δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λουιές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός	
Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα	Συμμόρφωση των διαδικτυακών τόπων και των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines 2.0) του διεθνούς οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA", ενώ συνίσταται η συμμόρφωση στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "AAA" 'ή σε άλλο, υψηλότερο πρότυπο. Το ίδιο θα πρέπει να ισχύει για: <ul style="list-style-type: none"> • Εφαρμογές (app) • λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού • άλλες, ψηφιακές χρήσεις και υπηρεσίες, κυρίως κατά τη λειτουργία του έργου 		
Κλιματική ουδετερότητας	Ενεργειακή απόδοση έργου	Για κάθε έργο που θα εμπίπτει σε ΑΠ σχετικό με ενεργειακή αναβάθμιση προτείνεται να	

¹<https://www.e-nomothesia.gr/kat-periballon/antiseismikos-kanonismos/upourgike-apophase-upen-desedp-65826-699-2020.html>

Ομάδα κριτηρίων	Κριτήριο	Εξειδίκευση	Αιτιολόγηση / Παρατηρήσεις
		τεκμηριώνονται οι κάτωθι δείκτες: <ul style="list-style-type: none"> • Εξοικονόμηση ενέργειας(kWh/έτος) • Αποφυγή εκπομπών CO₂/έτος • Μείωση χρήσης συμβατικών καυσίμων • βελτίωση της ενεργειακής κατάταξης των ενισχυόμενων δημόσιων κτιρίων 	
Λειτουργία - Βιωσιμότητα	Βιωσιμότητα, Λειτουργικότητα, Αξιοποίηση	Εξετάζεται εάν τεκμηριώνεται ο τρόπος αξιοποίησης των παραδοτέων της πράξης. Σε περίπτωση πράξεων που δεν ενέχουν λειτουργία θα πρέπει να επεξηγείται ο τρόπος αξιοποίησης των αποτελεσμάτων. Σημειώνεται ότι κατά την ολοκλήρωση μίας πράξης θα πρέπει να εξασφαλίζεται η λειτουργικότητά της.	Προτείνεται για έργα που απαιτούν διαδικασίες λειτουργίας την επόμενη μέρα να εξετάζεται η διοικητική ικανότητα του Δήμου να είναι Φορέας Λειτουργίας του έργου. Σε περίπτωση, συνεργασίας με άλλο φορέα, η υπογραφή «συμφώνου συνεργασίας» / «προγραμματικής σύμβασης» ή άλλης, παρόμοιας διαδικασίας θα πρέπει να είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ κατά την αξιολόγηση-προτεραιοποίηση του έργου

Εν κατακλείδι, λόγω του συγκεκριμένου ύψους των διαθέσιμων πόρων, καθώς και της πρόδηλης αδυναμίας αντιμετώπισης του συνόλου των αναγκών για τη βιώσιμη ανάπτυξη των αστικών περιοχών στη μεσοπρόθεσμη χρονική περίοδο εφαρμογής του ΕΣΠΑ 2021-2027 θα πρέπει να γίνει κατάλληλη χρήση των δυνατικών πηγών χρηματοδότησης των στρατηγικών και ειδικότερα:

- Προτείνεται να γίνει προτεραιοποίηση και άμεση επιλογή παρεμβάσεων/ έργων μικρού προϋπολογισμού, τα οποία μπορούν να επιφέρουν άμεσα αποτελέσματα στο σύνολο της περιοχής εφαρμογής της στρατηγικής και έχουν θετικές επιπτώσεις για το σύνολο των κατοίκων ή των ειδικών ομάδων στόχων (κατ' εξοχή ευάλωτες ομάδες πληθυσμού) των αστικών περιοχών. **Τέτοια έργα ΔΕΝ προδιαγράφονται στο σχέδιο της ΒΑΑ**
- Προτείνεται να ενσωματωθούν, μικρές και πιλοτικές δράσεις με ενσωματωμένη κοινωνική, περιβαλλοντική και οικονομική καινοτομία, ώστε να ταιριάζει και με το όραμα του Σχεδίου της ΒΑΑ. **Τέτοια έργα ΔΕΝ προδιαγράφονται στο σχέδιο της ΒΑΑ**
- Προτείνεται να αξιοποιούνται κατάλληλα συμπληρωματικές παρεμβάσεις που ενισχύουν την προστιθέμενη αξία και τη βιωσιμότητα των υλοποιούμενων έργων.
- Θα πρέπει να μεγιστοποιηθεί η δυνατότητα αξιοποίησης λοιπών, πέραν του Ε.Π. ΗΠΕΙΡΟΣ, συγχρηματοδοτούμενων αλλά και εθνικών πόρων, ενώ επιθυμητή είναι η προσέλκυση/ μόχλευση πόρων του ιδιωτικού τομέα για τη χρηματοδότηση των στρατηγικών. Σημειώνεται, πως σε κανένα σημείο του σχεδίου ΒΑΑ δεν προδιαγράφεται η μόχλευση ιδιωτικών πόρων

Επί της διαδικασίας της Διαβούλευσης

Η 1^η διαβούλευση επί της Στρατηγικής ΒΑΑ το 2017, είχε περάσει τα εξής στάδια διαβούλευσης:

- Τον Ιούνιο του 2015, δύο χρονιά πριν την έγκρισή της, εκκίνησε η πρώτη Εσωτερική διαβούλευση με όλες τις υπηρεσίες του Δήμου και επικεφαλής το Τμήμα Προγραμματισμού του Δήμου.
- Ακολούθησε η 1^η ανοιχτή διαβούλευση στο Νησί με τις Δημοτικές Παρατάξεις, Φορείς και

Οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στο Νομό Ιωαννίνων και πολίτες για:

- Τον καθορισμό της Περιοχής παρέμβασης
 - Τα επίπεδα στρατηγικής
 - Την επιλογή των έργων
 - Και τέλος τον καθορισμό του ρόλου των συμμετεχόντων φορέων
- Από αυτή τη διαδικασία, προέκυψε το «Προσχέδιο της ΒΑΑ» και ξεκίνησαν να μελετώνται και να ωριμάζουν τα σχεδιαζόμενα έργα.
 - Εν συνεχεία, στάλθηκε σε όλους τους κοινωνικούς εταίρους δομημένο ερωτηματολόγιο, στο οποίο παρουσιαζόταν όλα τα προτεινόμενα έργα της ΒΑΑ σε πίνακα και αρχείο xl. Τους ζητήθηκε να προτεραιοποιήσουν τα προτεινόμενα έργα, ανάλογα με τη σημασία που ο κάθε φορέας έβρισκε σε αυτά, καθώς και να προτείνουν Νέα έργα, με σκοπό την συμμετοχικής ολοκλήρωση της κρίσιμης στρατηγικής.
 - Ακολούθησαν Β2Βσυναντήσεις με τους κοινωνικούς εταίρους στα γραφεία των υπηρεσιών του Δήμου, όπου παρουσιάστηκαν με αναλυτικούς πίνακες και χάρτες των έργων, για να γίνουν απόλυτα κατανοητά η έκταση των παρεμβάσεων και η συνδεσιμότητα των έργων σε μια ολιστική στρατηγική.
 - Το τελικό σχέδιο της ΒΑΑ αναρτήθηκε στην ψηφιακή πλατφόρμα συμμετοχικού σχεδιασμού(που αναπτύχθηκε από εμάς) σε ανοιχτή διαβούλευση.

Με έκπληξη παρατηρούμε, πως τα **2 έτη πυκνών (ή έντονων) συμμετοχικών διαδικασιών** που ακολούθησε η παράταξη μας για την σύνταξη της 1^{ης} Στρατηγικής ΒΑΑ, **συμπυκνώνονται σε σχεδόν 2 μήνες** για την έγκριση της αναθεωρημένης έκδοσης.

Προτείνουμε να ακολουθήσετε την ίδια μεθοδολογία για την ωρίμανση της αναθεωρημένης πρότασης για να πετύχουμε από κοινού, το βέλτιστο αποτέλεσμα για τον τόπο.